

บันทึกการตอบข้อหารือกรมอนามัย
เรื่อง แนวทางการวัดขนาดพื้นที่สถานที่จำหน่ายอาหารตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข

องค์การบริหารส่วนตำบลได้มีหนังสือถึงกรมอนามัย เพื่อขอหารือเกี่ยวกับการวัดพื้นที่สถานประกอบกิจการสถานที่จำหน่ายอาหารเพื่อประกอบการพิจารณาอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข โดยมีรายละเอียดดังนี้

ด้วยองค์การบริหารส่วนตำบล ได้รับแจ้งจากผู้ประกอบการว่ามีความประสงค์ขอจัดตั้งสถานที่จำหน่ายอาหาร หรือสถานที่เสสมอาหารตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕

ในการนี้ จากการตรวจสอบเบื้องต้นพบว่าสถานที่จำหน่ายอาหารดังกล่าวมีอาคาร ๑ หลัง ลักษณะเป็นอาคารคอนกรีตเสริมเหล็กชั้นเดียว มีพื้นที่ขนาด ๑๐๔ ตารางเมตร โดยภายในแบ่งออกเป็นพื้นที่สำหรับประกอบอาหารหรือปรุงอาหารจนสำเร็จและจำหน่ายให้ผู้ซื้อสามารถบริโภคได้ทันที และเป็นพื้นที่สำหรับการบริโภคทั้งภายในอาคารและภายนอกอาคาร ซึ่งภายนอกอาคารนั้นมีพื้นที่ประมาณ ๓,๓๔๔ ตารางเมตร จัดสภาพพื้นที่เป็นลักษณะสวนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร และมีซุ้มรับประทานอาหารทำจากไม้ไผ่หลังคามุงจาก ตั้งกระจายอยู่ด้านนอกของอาคาร ซึ่งตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๓๘ กำหนดว่า “ผู้ใดจะจัดตั้งสถานที่จำหน่ายอาหารหรือสถานที่เสสมอาหารในอาคารหรือพื้นที่ใด ซึ่งมีพื้นที่สองร้อยตารางเมตร และมีใช่เป็นการขายของในตลาด ต้องได้รับใบอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามมาตรา ๕๖ ถ้าสถานที่ดังกล่าวมีพื้นที่ไม่เกินสองร้อยตารางเมตร ต้องแจ้งต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นเพื่อขอรับหนังสือรับรองการแจ้งตามมาตรา ๔๘ ก่อนการจัดตั้ง”

ดังนั้นเพื่อให้การปฏิบัติในการอนุญาตหรือการออกหนังสือรับรองการแจ้งถูกต้องเป็นไปตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ องค์การบริหารส่วนตำบล จึงขอหารือว่า การพิจารณาการขอจัดตั้งสถานที่จำหน่ายอาหารหรือสถานที่เสสมอาหารของผู้ประกอบการรายดังกล่าวนี้ พิจารณาจากพื้นที่อาคารที่ใช้สำหรับประกอบอาหารหรือปรุงอาหารรวมกับพื้นที่สำหรับการบริโภคทั้งด้านในและด้านนอกอาคาร ซึ่งเป็นพื้นที่ทั้งหมด ๓,๔๔๘ ตารางเมตร ประชาชนจะต้องยื่นเรื่องขออนุญาตจัดตั้งสถานที่จำหน่ายอาหารหรือเสสมอาหาร มิใช่แจ้งต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นเพื่อขอรับหนังสือรับรองการแจ้งตามมาตรา ๔๘ ก่อนการจัดตั้ง ความเห็นขององค์การบริหารส่วนตำบลถูกต้องหรือไม่

(๑) ข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

“สถานที่จำหน่ายอาหาร” หมายความว่า อาคาร สถานที่ หรือบริเวณใด ๆ ที่มีใช้หรือทางสาธารณะ ที่จัดไว้เพื่อประกอบอาหารหรือปรุงอาหารจนสำเร็จและจำหน่ายให้ผู้ซื้อสามารถบริโภคได้ทันที ทั้งนี้ไม่ว่าจะเป็นการจำหน่ายโดยจัดให้มีบริเวณไว้สำหรับการบริโภค ณ ที่นั้น หรือนำไปบริโภคที่อื่นก็ตาม ในการวัดขนาดพื้นที่สถานที่จำหน่ายอาหารนั้น หากวัดพื้นที่ในสถานประกอบกิจการสถานที่จำหน่ายอาหารหรือสถานที่เสสมอาหารทั้งหมด ได้ไม่เกินสองร้อยตารางเมตร ผู้ประกอบการจะต้องแจ้งต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นเพื่อขอรับหนังสือรับรองการแจ้ง แต่หากมีพื้นที่มากกว่าสองร้อยตารางเมตรผู้ประกอบการจะต้องได้รับใบอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามมาตรา ๓๘^๒ ก่อน จึงจะสามารถประกอบกิจการได้

^๑ ส่งพร้อมหนังสือ ที่ สธ ๐๙๔๕.๐๔/๓๑๘๒ ลงวันที่ ๒๓ เมษายน ๒๕๖๒ ซึ่งกรมอนามัยมีถึงนายกองค์การบริหารส่วนตำบล

^๒ มาตรา ๓๘ ผู้ใดจะจัดตั้งสถานที่จำหน่ายอาหารหรือสถานที่เสสมอาหารในอาคารหรือพื้นที่ใดซึ่งมีพื้นที่เกินสองร้อยตารางเมตรและมีใช่เป็นการขายของในตลาด ต้องได้รับใบอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามมาตรา ๕๖

กฎกระทรวงสุขลักษณะของสถานที่จำหน่ายอาหาร พ.ศ. ๒๕๖๑

กำหนดหลักเกณฑ์ในการประกอบกิจการสถานที่จำหน่ายอาหาร ได้แก่ การดูแล
สุขลักษณะของสถานประกอบการ สุขลักษณะของกรรมวิธีในการปรุงประกอบ สุขลักษณะของภาชนะอุปกรณ์
และสุขลักษณะส่วนบุคคลของผู้ประกอบการและผู้สัมผัสอาหาร

(๒) ความเห็นในประเด็นข้อหารือ

ข้อหารือ : การพิจารณาการขอจัดตั้งสถานที่จำหน่ายอาหารหรือสถานที่สะสมอาหารของ
ประชาชนรายดังกล่าว นั้น พิจารณาจากพื้นที่อาคารที่ใช้สำหรับประกอบอาหารหรือปรุงอาหารร่วมกับพื้นที่
สำหรับการบริโภคทั้งด้านในและด้านนอกอาคาร ซึ่งเป็นพื้นที่ทั้งหมด ๓,๔๔๘ ตารางเมตร ผู้ประกอบการ
จะต้องยื่นเรื่องขออนุญาตจัดตั้งสถานที่จำหน่ายอาหารหรือสะสมอาหาร มิใช่แจ้งต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นเพื่อ
ขอรับหนังสือรับรองการแจ้งตามมาตรา ๔๘ ก่อนการจัดตั้ง ความเห็นขององค์การบริหารส่วนตำบลถูกต้องหรือไม่

ความเห็น : การพิจารณาอนุญาตหรือออกหนังสือรับรองการแจ้งสำหรับสถานที่จำหน่ายอาหาร
หรือสถานที่สะสมอาหาร ต้องพิจารณาจากพื้นที่ของสถานประกอบการนั้น โดยแนวทางการวัดขนาดพื้นที่
ของสถานที่จำหน่ายอาหารหรือสถานที่สะสมอาหารให้วัดตามขนาดของพื้นที่ที่ใช้จำหน่ายอาหาร พื้นที่ที่จัดไว้
ให้สำหรับบริโภคอาหาร พื้นที่ที่ใช้ปรุงประกอบอาหาร และพื้นที่ที่ใช้สะสมอาหารและวัตถุดิบ โดยพื้นที่ทั้งหมด
จะนับเป็นพื้นที่ที่ผู้ประกอบการต้องนำมายื่นขอประกอบกิจการต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่น หากองค์การบริหาร
ส่วนตำบลตรวจสอบแล้วเห็นว่าพื้นที่ที่ใช้ประกอบกิจการทั้งหมดมีมากกว่าสองร้อยตารางเมตร ผู้ประกอบการ
รายดังกล่าวจะต้องขออนุญาตจัดตั้งสถานที่จำหน่ายอาหาร มิใช่แจ้งต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นเพื่อขอรับหนังสือ
รับรองการแจ้ง ดังนั้นความเห็นขององค์การบริหารส่วนตำบลจึงถูกต้องแล้ว ทั้งนี้ องค์การบริหารส่วนตำบลมี
หน้าที่ควบคุมดูแลให้ผู้ประกอบการสถานที่จำหน่ายอาหารนั้นปฏิบัติตามข้อบัญญัติท้องถิ่น กฎกระทรวง
สุขลักษณะของสถานที่จำหน่ายอาหาร พ.ศ. ๒๕๖๑ รวมทั้งเงื่อนไขที่กำหนดเพิ่มเติมในใบอนุญาตด้วย

กรมอนามัย

ศูนย์บริหารกฎหมายสาธารณสุข

๒๓ เมษายน ๒๕๖๒

หมายเหตุ : ท่านสามารถศึกษาแนวทางการตอบข้อหารือในประเด็นอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกักฎหมาย
ว่าด้วยการสาธารณสุข ได้ที่เว็บไซต์ศูนย์บริหารกฎหมายสาธารณสุข หรือสแกนได้ที่คิวอาร์โค้ดนี้

ถ้าสถานที่ดังกล่าวมีพื้นที่ไม่เกินสองร้อยตารางเมตร ต้องแจ้งต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่น เพื่อขอรับหนังสือรับรองการแจ้ง
ตามมาตรา ๔๘ ก่อนการจัดตั้ง